

INDICATOR: HUISHOUDELIJK VERBRUIK VAN LEIDINGWATER DOOR DE GEZINNEN

THEMA: WATER EN AQUATISCH MILIEU

---

1 BELANG VAN DE INDICATOR EN ELEMENTEN VOOR INTERPRETATIE-

Vraag achter de indicator:

Hoe evolueert het jaarlijkse huishoudelijke verbruik van leidingwater door de Brusselse gezinnen?

Context van de indicator:

- Milieuproblematiek die aan de basis ligt van de indicator: rationeel beheer van de waterbronnen (een hernieuwbare bron met beperkte hernieuwingssnelheid en waarvan de zuiveringsbehandeling hoge economische kosten met zich meebrengt, een bron waarvan het verbruik leidt tot te zuiveren effluentlozingen; een bron waarvoor bepaalde gebruiksalternatieven bestaan)
- Deze problematiek wordt aangekaart in het kader van de planning in het BHG, met name in pijler 4 van het eerste (2009-2015) en van het tweede (2016-2021) Waterbeheerplan (het duurzaam gebruik van water promoten)
- Vergelijkingselementen: waarde van de indicator in het Waals en in het Vlaams Gewest of op Belgisch niveau (de vergelijking dient echter wel rekening te houden met de stedelijke context van het BHG).

Te bereiken kwantitatieve doelstellingen en, desgevallend, statuut van de streefdoelen

Er zijn geen kwantitatieve doelstellingen gekend. De gewenste tendens is een “loskoppeling” van het waterverbruik met betrekking tot de aangroei van de bevolking en een vermindering van de waarde van de indicator doorheen de tijd. De doelstelling bestaat in het bereiken van een “efficiënte” waterconsumptie: een minimaal waterverbruik zonder in te boeten aan welbevinden.

2 METHODOLOGISCHE GRONDSLAGEN

Definitie:

De indicator meet het huishoudelijke jaarlijkse verbruik van leidingwater door de Brusselse gezinnen. Hij omvat dus niet:

- het indirecte waterverbruik van de gezinnen via hun verbruik van goederen en diensten (“watervoetafdruk”);
- het huishoudelijke waterverbruik door de in het BHG gevestigde diensten en bedrijven;
- het eventuele verbruik van niet-drinkbaar water (private waterwinningen, regenputten);
- het flessenwaterverbruik van de gezinnen.

Eenheid:

liter/inwoner/dag

Berekeningswijze en aangewende gegevens:

De gegevens in verband met het waterverbruik per sector komen overeen met het **waterverbruik zoals opgetekend door de meters en onderverdeeld volgens de NACE-codes**. Zij worden verstrekt door Vivaqua op basis van de statistieken van het dagelijks gemiddeld verbruik dat wordt vermenigvuldigd met 365 dagen om het jaarverbruik te bekomen. De gegevens bevatten informatie over het aantal abonnementen en het waterverbruik in m³, per gemeente en per economische sector, op jaarbasis. De economische sectoren worden geïdentificeerd aan de hand van hun NACE-code. Voor sommige sectoren wordt de informatie gepreciseerd a.h.v. een NACE-code van 4 cijfers

(meest precieze niveau). De NACE-codes worden toegewezen op het ogenblik dat de watermeters worden geopend of wanneer er hierin wijzigingen worden aangebracht. De gebruikte NACE-nomenclatuur voor de gegevens sinds 2004 is de **NACE-BEL 2003**-nomenclatuur (met enkele aanpassingen). De overstap naar de NACE 2008-codering is ter studie (NB: de gegevens waarnaar in het kader van de gewestelijke milieuvragenlijst van Eurostat wordt gevraagd, verwijzen naar NACE 2008). Het waterverbruik van de gezinnen is opgenomen bij de sector "huishoudelijk totaal".

De indicator (liter/inwoner/dag) wordt berekend door het "totale huishoudelijke" waterverbruik voor een bepaald jaar te delen door de totale officiële bevolking in het BHG op 1ste januari van datzelfde jaar (zonder de personen mee te rekenen, die in het wachtregister staan ingeschreven) en het verkregen resultaat om te zetten in liter/dag.

Bron van de aangewende gegevens:

- Leidingwaterverbruik van de gezinnen: Vivaqua, waterverbruik opgetekend door de meters (NACE-classificatie 2003): gegevens meegedeeld aan Leefmilieu Brussel
- Bevolking: BISA, "Thema's" - Bevolking, <http://bisa.brussels/themas/bevolking>

Aanbevolen periodiciteit voor het bijwerken van de indicator:

Jaarlijks

3 COMMENTAAR AANGAANDE DE METHODOLOGIE OF DE INTERPRETATIE VAN DE INDICATOR

Beperking van de indicator en gebruiksvoorzorgen:

Methodologische wijzigingen en veranderingen met betrekking tot de toewijzing van de NACE-codes werden doorgevoerd in 2001-2002 en in 2003-2004. Het opnieuw toewijzen van de NACE-codes heeft vooral te maken met het overstappen van een nomenclatuur die geen gebruik maakte van welbepaalde criteria, naar het toekennen van de codes op basis van een homogene werkwijze.

Ten andere, wanneer deze indicator gebruikt wordt om bv steden met elkaar te vergelijken, dient men er zich steeds van te vergewissen:

- dat de indicator daadwerkelijk alleen het huishoudelijke leidingwaterverbruik in rekening brengt (en niet het totale verbruik);
- dat de definitie "huishoudelijk" slaat op de gebruiker (en niet op het gebruik).

Aanvullende gegevens (voor interpretatie, meer gedetailleerde analyse, ...):

- Penetratiepercentage van regenwaterreservoirs bij de Brusselse gezinnen (laatste beschikbare exhaustieve gegevens zijn afkomstig van de sociaaleconomische enquête 2001 van het NIS; andere onvolledige gegevens zijn afkomstig uit de resultaten van de peilingen van de milieubarometers)
- Verdeling van het huishoudelijke waterverbruik volgens het gebruik dat men ervan maakt (door Belgaqua gepubliceerde informatie, cf. Blauwboek, laatste editie: 2008)
- Waterverbruik naar gezinsgrootte

Andere commentaren:

Hoewel er een overvloedige literatuur bestaat over de factoren die bepalend zijn voor de leidingwaterconsumptie van de gezinnen, bestaat hierover tot op vandaag geen nauwkeurige studie voor de situatie in het Brusselse. Bovendien is het niet mogelijk om de evolutie van de indicator nauwkeurig te interpreteren wegens het ontbreken van bepaalde gegevens (geen inventaris van de regenwaterreservoirs of geen recente cijfers over de graad van penetratie).

4 VERBANDEN MET ANDERE INDICATOREN OF GEGEVENS (UIT HET RAPPORT OVER DE STAAT VAN HET BRUSSELSE LEEFMILIEU)

- Verbruik van het leidingwater: totaal en per sector
- Bevoorrading met leidingwater

5 VOORNAAMSTE INSTELLINGEN BETROKKEN BIJ DE ONTWIKKELING VAN GELIJKAARDIGE INDICATOREN (EUROPA, BELGIË, ANDERE INDIEN RELEVANT)

- Europees Milieuagentschap: “Use of freshwater resources” (Core set indicator 018)
- Waals Gewest: Etat de l’environnement wallon, “Ménages” - “Consommation d’eau de distribution” & “Utilisation de l’eau par les ménages”
- Vlaams Gewest: Milieurapport Vlaanderen (MIRA), “Sectoren” – “Huishoudens” – “Waterverbruik door huishoudens”
- Belgische Federatie voor de Watersector (BELGAQUA): Kerncijfers, waterstatistiek België, huishoudelijk verbruik
- Federaal Planbureau (FPB): Indicatoren van duurzame ontwikkeling – waterverbruik (van drinkbaar leidingwater per inwoner) (Opgelet: de definitie van de indicator is verschillend aangezien het hier gaat om het totale verbruik van het leidingwater gedeeld door het aantal inwoners).

6 DEKKING IN RUIMTE EN TIJD

Beschikbare periode:

2002-2020

(Voor de voorgaande jaren zijn er wel gegevens beschikbaar, maar in 2003-2004 vond er een aanzienlijke wijziging plaats in de toewijzing van de NACE-codes, waardoor het vergelijken van de gegevens vóór en na deze ingreep een delicate aangelegenheid wordt)

Geografische dekking van de gegevens:

Gewesten en gemeenten

Datum waarop de indicator voor het laatst werd bijgewerkt:

April 2021

Datum waarop deze methodologische fiche voor het laatst werd bijgewerkt:

April 2021

